
**Az amerikai kontinensen megbetegedéseket okozó új influenzavírus
Kérdések és válaszok
2009. április 27.**

- Influenzajárvány az USA-ban és Mexikóban
- Mi a helyzet Európában?
- Mi a teendő ebben a helyzetben?
- Új világiárvány fenyeget?
- Biztonságos Mexikóba vagy az USA-ba (Kalifornia, Texas, Kansas) utazni?
- Mit tehetek, hogy védjem magam, ha Mexikóba, Kaliforniába vagy Texasba szeretnék utazni?
- Milyen megelőző intézkedések szükségesek, ha az utazó visszatér Mexikó vagy az Egyesült Államok azon területeiről, ahonnan eseteket jelentettek?
- Mi a sertésinfluenza?
- Megbetegítheti-e a sertésinfluenza-vírus az embert?
- Hol fordultak elő emberi megbetegedések?
- Az ember hogyan fertőződhet?
- Biztonságos-e a sertéshús és -húskészítmények fogyasztása?
- Van-e emberek számára gyártott oltóanyag, amely véd az új influenzától?
- Milyen intézkedéseket tett hazánkban az egészségügyi kormányzat?

Influenzajárvány az USA-ban és Mexikóban

Az **Amerikai Egyesült Államok** Betegségmegelőzési és Járványügyi Központjának (CDC) április 25-én kiadott információi szerint **11 – laboratóriumi vizsgálattal megerősített** – esetet derítettek fel az USA három államában (Kalifornia, Kansas és Texas), melyek március vége és április közepe között kezdődtek, enyhe influenzaszerű tünetekkel jelentkeztek, és a betegek vizsgálati mintájában egy új influenza A-vírust azonosítottak.

Ezzel párhuzamosan **Mexikóban** márciusban – szokatlan módon – újra emelkedni kezdett az influenzaszerű megbetegedések száma, április 17-23. között a fővárosban (Mexico City) több mint **850 tüdőgyulladással** járó megbetegedést regisztráltak, közülük 59 fő meghalt. Az ország három területe (Mexico City, Baja California és San Luis Potosi) érintett.

Az előzetes laboratóriumi vizsgálati eredmények azt mutatják, hogy **a mexikói eseteket az USA-ban észlelt, fent említett megbetegedésekben kimutatotthoz hasonló vírus okozza**. Egyelőre nem ismert az oka annak, hogy a két járvány esetében miért különbözik a megbetegedések súlyossága.

Az amerikai és a mexikói egészségügyi **hatóságok** megerősítették az influenza figyelőszolgálatot és megkezdték az esetek aktív felderítését. Mexico City-ben

felfüggesztették az iskolák és egyetemek működését, és javasolták a nagy tömegek részvételével zajló események elhalasztását. A személyi higiénére vonatkozó ajánlásokat tettek közzé, melyek csökkentik az influenzavírus terjedését.

Az Egészségügyi Világszervezet (www.who.int) fokozott figyelemmel követi az eseményeket, koordinálja az új influenzavírus által okozott járvány kialakulására adandó esetleges globális választ, és folyamatosan értékeli az influenza világjárvány kialakulásának kockázatát. A WHO honlapján publikálta a jelenlegi járványt okozó vírus genetikai összetételét, és a megbetegedések laboratóriumi vizsgálatára vonatkozóan az influenza-laboratóriumoknak tett ajánlásait.

Az Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ (www.ecdc.europa.eu) információkat szolgáltat az eseményről, és ajánlásokat fogalmaz meg a járvány továbbterjedésének megakadályozására.

Miért jelent problémát a jelenleg az USA-ban és Mexikóban kialakult járvány?

A jelenlegi járványt okozó új influenza A(H1N1)-vírus sertés-, madár- és emberi influenzavírus-géneket is tartalmaz, és korábban nem észleltek olyan vírust, amely ebben a kombinációban hordozta volna a géneket. Ehhez járul még az, hogy ez a vírus a korábbiaknál hatékonyabban képes emberről emberre terjedni, és az általa okozott megbetegedések egy része igen súlyos.

Mi a teendő ebben a helyzetben?

Az amerikai, a mexikói és az európai egészségügyi hatóságok az Egészségügyi Világszervezettel együtt folyamatosan figyelik a járványügyi helyzetet. A mexikói hatóságok számos intézkedést tettek a járvány megfékezésére: felfüggesztették az iskolák működését, a tömegrendezvények elkerülését javasolták. Továbbá a személyi higiénés magatartásra vonatkozó ajánlásokat tettek arra, hogy lehet elkerülni a fertőzést, hogy lehet gátolni a vírus terjedését. Az amerikai hatóságok hasonló ajánlásokat fogalmaztak meg és fokozták a betegek felderítésére irányuló tevékenységet.

Mi a helyzet Európában?

Európában jelenleg a spanyol kormány jelentette be, hogy egy Mexikóból nemrég visszatért férfi testje pozitív lett.

Biztonságos Mexikóba vagy az USA-ba utazni?

Az Egészségügyi Világszervezet vagy az USA Betegségmegelőzési és Járványügyi Központja még nem adott ki nyilatkozatot az utazások kockázatára vonatkozóan, az állásfoglalásuk az elkövetkező napokban várható.

Javasoljuk, hogy azok a személyek, akik a Mexikóba vagy az USA-ba történő utazást terveznek, figyeljék az Egészségügyi Világszervezet, a Külügyminisztérium tájékoztatóit, az Egészségügyi Minisztérium, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat valamint

az Országos Epidemiológiai Központ honlapját. Minden utazónak javasolt az alább részletezett, általános higiénés szabályokat betartani.

Mit tehetek, hogy védjem magam, ha Mexikóba, az USA-ba szeretnék utazni?

Az utazónak a légúti terjedésű fertőzésekre vonatkozó általános megelőző intézkedéseket különösen fontos betartani akkor, ha olyan területre utaznak, ahol az új influenza A-vírus által okozott megbetegedések halmozottan fordulnak elő:

- ✓ Kerülje el a betegekkel való szoros kontaktust. Ha Ön beteg, tartson távolságot másoktól, ezzel is védve őket attól, hogy ők is megfertőződjenek.
- ✓ Ha beteg és enyhe tünetei vannak, maradjon otthon. Ezzel segít másoknak megelőzni, hogy elkapják Öntől a betegséget.
- ✓ Ha beteg és súlyosak a tünetek, pl. nehézlégzés esetén azonnal forduljon orvoshoz.
- ✓ Tartson zsebkendőt a szája és az orra elő, ha köhög vagy tüsszent. Ez megelőzheti, hogy az Ön körül tartózkodók megbetegedjenek. Használat után a zsebkendőt dobja a szemétküldőbe.
- ✓ Gyakran mosson szappannal és meleg vízzel kezét, különösen, ha köhögött vagy tüsszentett. Az alkohol-bázisú kézfertőtlenítők is hatékonyak. Ne érintse a szemét, orrát vagy száját a kezével.

Milyen megelőző intézkedések szükségesek, ha az utazó visszatér Mexikó, az USA járvány által érintett területéről?

Az érintett területről visszaérkező utazónak a terület elhagyását követő 7 napig figyelniük kell egészségi állapotukat, és az alábbiak közül egy vagy több tünet észlelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulniuk:

- Láz
- Légúti tünetek, mint pl. köhögés, nátha
- Torokfájás
- Lehetséges további tünetek, mint pl.
 - Végtagfájdalmak
 - Fejfájás
 - Hidegrázás
 - Rossz közérzet
 - Hányás vagy hasmenés (influenzára nem minden esetben jellemző, de a jelenlegi járványhoz tartozó eset közül néhánynál jelentkezett).

Mi a sertésinfluenza?

Eredetileg a sertésinfluenza a sertések ragályos, heveny légúti betegsége, melyet a különféle sertésinfluenza A-vírusok idézhetnek elő. A megbetegedési arány magas és az elhullási arány alacsony (1-4%). A vírus a sertések között is levegőben porladó váladékcseppek (aeroszol), illetve közvetlen vagy közvetett kontaktus révén terjed. Járványok egész évben előfordulnak, de a mérsékelt égvön ősszel és télen gyakoribbak. Sok országban rutinszerűen oltják a sertéseket is a betegség ellen. Bár a sertésinfluenza-vírus általában

fajspecifikus, és csak sertéseket fertőz, de néha átlépi a fajok közötti határt és emberi megbetegedéseket is okozhat.

Megbetegítheti-e a feltehetően sertés-eredetű, új influenza A-vírus az embert?

Igen. Sporadikus, emberre terjedő megbetegedéseket és az emberekről az állatokra terjedő influenza-járványokat az 1950-es évek óta alkalmanként kimutattak, általában a sertésekkel kapcsolatban álló személyekben (sertésgondozó, állatorvos, stb.) között.

A tünetek hasonlóak a szezonális emberi influenza tüneteivel (hirtelen kezdetű láz, légúti tünetek, és hasmenés is lehetséges), de a klinikai kép széles határok között változhat a tünetmentes fertőzéstől a halált okozó súlyos tüdőgyulladásig.

Hol fordultak elő emberi megbetegedések?

A Nemzetközi Egészségügyi Szabályzat 2007. évi életbelépése óta az Egészségügyi Világszervezet (WHO) az Amerikai Egyesült Államokban és Spanyolországban regisztrált sertésinfluenza megbetegedéseket. Az Egyesült Államokban 1976-ban egy katonai táborban sertésinfluenza-járvány zajlott, a katonák között 200-nál is több megbetegedést észleltek, 12 beteg kórházi ápolásra szorult, egy meghalt.

Az ember hogyan fertőződhet meg?

Az emberek általában a fertőzött sertésekkel való közvetlen kapcsolat révén kapják el az influenza vírusát. Néhány beteg kórelőzményében nem mutatható ki a sertésekkel való közvetlen kontaktus. Esetükben valószínű, hogy fertőzött embertől kaphatták meg a vírust.

Biztonságos-e a sertéshús és -húskészítmények fogyasztása?

Igen. Nincs olyan adat, mely azt bizonyítaná, hogy az új influenza megfelelően kezelt és elkészített sertéshús vagy abból származó húskészítmény elfogyasztása révén terjedt volna emberre. A influenza-vírust a sertés és más húsok elkészítéséhez általánosan ajánlott 70°C főzési hőmérséklet elpusztítja.

Van-e emberek számára gyártott oltóanyag, amely véd az új influenzától?

Magyarország törekszik arra, hogy hozzájusson a vírustörzshöz. Ezt követően lehetővé válna az oltóanyag gyártásának megkezdése. Ez 4 hetet venne igénybe, 4 hétig tartanának az ellenőrzések, szükség esetén 8-12 hét után az oltásokat tömegesen el lehetne végezni. Az influenzavírusok nagyon gyorsan változnak, és nagyon fontos, hogy az oltóanyagban lévő és a járványt okozó vírus megfeleljen egymásnak, mert csak így biztosítja legjobban a beoltott személy megfelelő védelmét. Ezért kell az Egészségügyi Világszervezetnek évente kétszer –egyszer az északi, egyszer pedig a déli félteke téli szezonjára vonatkozóan – az oltóanyaggyártáshoz vírust választani a szezonális védelemhez. Az Egészségügyi Világszervezet által ajánlása alapján a jelenlegi szezonra gyártott influenza vakcina nem tartalmazza az új influenza-vírust. Csak valószínűsíthetjük, hogy a jelenleg használatos szezonális oltóanyag valamilyen mértékű keresztvédelmet nyújt az USA-ban és Mexikóban jelenleg cirkuláló sertésinfluenza-vírussal szemben. Az Egészségügyi Világszervezet

szorosan együttműködik partner-intézeteivel, hogy további ajánlásokat tegyen a szezonális influenzaoltásnak a sertésinfluenza-fertőzések megelőzésében való alkalmazására. Ezt a kérdést újra megvizsgálják, amint több információ áll majd rendelkezésre.

Milyen intézkedéseket tett hazánkban az egészségügyi kormányzat?

- a **Ferihegyi repülőtér**en az egészségügyi szolgálat kiemelt tájékoztatása, a mai napon többnyelvű figyelemfelhívó plakátok kihelyezése
- a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatallal megtörtént a kapcsolatfelvétel és tájékoztatás a jelenlegi járványügyi helyzetről
- a regionális és kistérségi ÁNTSZ intézetek tájékoztatása, a regionális és egészségügyi szolgáltatói influenza tervek felülvizsgálatának elrendelése, az állategészségüggyel történő együttműködés erősítése
- az **influenza figyelő szolgálat megerősítése**: az egészségügyi szolgáltatók tájékoztatása a tünetekről és szükséges teendőkről megbetegedés gyanú esetén
- a **Pandémiás Bizottság** összehívása 2009. április 27-én 13.00 órára
- a lakosság számára járványügyi **zöld szám** biztosítása holnap reggeltől, azaz **2009. április 28-tól: 06 80 204-217**
- folyamatos lakossági tájékoztatás a www.eum.hu és a www.antsz.hu honlapokon

A tájékoztatást az ÁNTSZ Országos Epidemiológiai Központ munkatársai az alábbi honlapokon megjelent információk alapján állították össze:

- www.who.int
- www.cdc.gov
- www.ecdc.europa.eu